

DACIAN BUT-CĂPUȘAN, *SLUJITORI AI ALTARELOR DIN ZONA CLUJ-GILĂU*, EDITURA EPISCOPIEI SĂLAJULUI „CREDINȚĂ ȘI VIAȚĂ ÎN HRISTOS”, ZALĂU, 2023

Gândită ca o continuare a monografiei privitoare la comunitățile ortodoxe din zona Gilăului¹, lucrarea intitulată: *Slujitori ai altarelor din zona Cluj-Gilău*, apărută la Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos” din Zalău în anul 2023 vine să completeze palmaresul editorial bogat și divers sub aspect tematic al autorului², reliefând totodată apetența sa pentru genul monografic.

După cum ține să arate Părintele prof. univ. dr. Alexandru Moraru în prefața textului (p. 11-12), ea se găsește în consonanță cu tematica din anul 2019 a anului omagial al Patriarhiei Române și aduce în atenția cititorului un vast material documentar, ori publicistic:

„Lucrarea de față se înscrie în circuitul Anului omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari), declarat așa în 2019, de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

La elaborarea acestei lucrări, autorul a avut ca punct de plecare două

¹ Dacian But-Căpușan, *Sate, preoți și biserici ortodoxe din zona Gilăului*, cuv. înainte de pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2021.

² Constând din lucrări precum: Dacian But-Căpușan, *Sate, preoți și biserici Ortodoxe din partea de Vest și Sud-Vest a Clujului*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020; Dacian But-Căpușan, *Sfânta Euharistie - taină și jertfă*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2018; Idem, *Eclesiologia protestantă din perspectivă ortodoxă în lumina cercetărilor mai noi*, col. „Restauratio”, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2015; Valer Bel, Dacian But-Căpușan (coord.), *Omagiu Părintelui Prof. Univ. Dr. Ioan I. Ică, la împlinirea vârstei de 75 de ani: 1932-2007, 40 de ani de teologhisire*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2007; Dacian But-Căpușan, *Teologia simbolică și comparată - suport de curs*, Editura Credință și viață în Hristos a Episcopiei Sălajului, Zalău, 2012; Dacian But-Căpușan, *Călăuzele Teologiei Dogmatice și Simbolice - suport de curs*, Editura Episcopiei Sălajului, Credință și viață în Hristos, Zalău, 2013; Ioan-Vasile Leb, Gabriel-Viorel Gărdan, Dacian But-Căpușan (coord.), *Revelații ale unității la Sfinții Părinți capadocieni*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013; Dorel Man, Gheorghe Șanta, Dacian But-Căpușan, *Educație, conștiință și mărturisire*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; Dacian But-Căpușan, *Relația dintre Hristos și Biserică și consecințele ei în plan social în Europa contemporană*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2014; Gheorghe Șanta, Dacian But-Căpușan (coord.), *Teologie, pastorație, istorie. Omagiu părintelui conferențiar universitar doctor Dorel Man la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; Dr. Dacian But-Căpușan, *Părintele Ioan Radu (1893-1973) și parohiile cu fiile păstorite de el*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2021.

publicații ale sale în care a prezentat, printre foarte multe alte date legate de comunitățile ortodoxe cercetate, chipuri de preoți din părțile de vest și sud-vest a Clujului (2020) 1, dar și preoți din zona Gilăului (2022) 2 - care slujeau în acele parohii la acea dată - completate acum (2023), până la 128 de biografii ale clericilor din 14 localități, respectiv, 24 de parohii”. (p. 11).

La rândul său, în cuvântul introductiv (p. 13-14) autorul însuși plasează demersul în raport de continuitate cu cele anterioare³ și oferă informații prețioase cu privire la motivația, structura, ori metodologia pe care le-a folosit în realizarea amplului demers. Biografiile preoților sunt legate în fiecare situație de parohia pe care cei în cauză o păstoresc. Astfel - dacă ne referim doar la cea mai mare comună din România -, în cadrul parohiei „Sf. Mare Mc. Dumitru” din Florești, domnul dr. Dacian-But Căpușan aduce în atenție chipurile slujitorilor: Iosif Gherman, Anania Simulea, Simion Cristea, Vasile Fizeșan, Emil-Radu Mocioiu, Dumitru-Marcel Andreica, Daniel Pașca, Ștefan-Rareș Prunean, Cristian-Gelu Persa, Marius-Dan Matei, la parohia „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul” de pe Valea Gârboului pe părintele Ovidiu-Ciprian Marțiș, la parohia „Intrarea Domnului în Ierusalim” pe părintele Sebastian-Dorel Rusu, la parohia „Sf. Ap. și Ev. Marcu” din Cartierul Terra, pe părintele Dănuț-Gheorghe Gordan, la parohia „Tuturor Sfinților” din Cetatea Fetei pe părinții: Florin-Marcel Agrișan și Decebal-Liviu Gorea, iar la parohia „Sf. Prooroc Daniel” pe părintele Ioan-Tănase Chiș, la parohia Luna de Sus (de unde este originar autorul) pe părinții: Vasile Metea, Grigore Băloi, Ioan Radu, Grigore Danciu, Iosif Chertes, Vasile Bonda, Paul-Voinel Bodea, iar la parohia Tăuți pe părințele Florin-Dorin Parasca.

Bine alcătuite și aducând în atenție deopotrivă biografiile celor în cauză, realizările pastorale, meritele lor în plan academic și activitatea lor edilitare,

³ „Ne-am oprit asupra a 14 localități din partea de vest - sud vest a municipiului Cluj-Napoca (Florești, Luna de Sus, Tăuți, Gilău, Stolna, Vlaha, Vălișoara, Săvădisla, Finișel, Hășdate, Lita, Filea de Sus, Șutu și Pruniș), în prima carte și asupra a 8 din așa-numita „mocănime a Gilăului” (Agârbiciu, Someșu Rece, Someșu Cald, Lăpușești, Măguri, Măguri-Răcătau, Mărișel, Muntele Rece) în cea de-a doua.

Am considerat oportun să revenim cu prezentarea biografiilor preoților-parohi (și a preoților slujitori, acolo unde este cazul) care au păstorit aceste parohii (în ce privește parohiile vechi ortodoxe pornind de la începutul secolului al XX-lea, în cazul celor foste greco-catolice revenite la Ortodoxie, începând cu anul 1948, iar a celor foste filii, din momentul în care au dobândit statut de parohie), pentru a aduce în atenția cititorilor, păstrându-le astfel mereu vie memoria, viața și activitatea misionar-pastorală a unor vrednici slujitori ai Altarului Bisericii noastre, dar și pentru a le urma pilda. Astfel am ajuns la expunerea a 128 de biografii ale preoților din 17 localități, respectiv 24 de parohii (în Florești existând 6 parohii, iar în Gilău 3), fiind incluși și preoții militari de la biserica Garnizoanei Florești”. Dacian But-Căpușan, *Slujitori ai altarelor din zona Cluj-Gilău*, Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos”, Zalău, 2023, pp. 13-14.

lucrarea domnului Dr. Dacian But-Căpușan, unul dintre cei mai meticuloși și mai harnici cercetători clujeni, se constituie deopotrivă într-o încercare reușită de a tezauriza informații cu privire la istoria bisericească recentă și într-un demers cu utilitate multiplă, care se cuvine semnalat și salutat.

MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU